

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การเปรียบเทียบสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่คาดหวังเกี่ยวกับการบริการสุขภาพในโรงเรียนตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 1,942 คน โดยแบ่งออกเป็น 7 จังหวัดดังนี้ จันทบุรี 189 คน ฉะเชิงเทรา 323 คน ชลบุรี 312 คน ระยอง 227 คน ตราด 137 คน นครนายก 169 คน และปราจีนบุรี 585 คน

ผู้วิจัยทำการสุ่มตัวอย่างประชากรจากผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยวิธีสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) จากผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา จำนวน 1,942 คน ได้ผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 320 คน เป็นกลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ แบบสอบถาม ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบเติมคำตอบในช่องว่าง (completion) แบบมาตราส่วนประเมินค่า (rating scale) และแบบปลายเปิด (open ended) ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบสอบถามตามลำดับดังนี้

1. ศึกษาหนังสือ เอกสาร ผลการวิจัย ตลอดจนวารสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ การจัดบริการสุขภาพ และสร้างแบบสอบถามขึ้น 1 ชุด แบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 สภาพทั่วไปของโรงเรียน

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับสภาพที่เป็นจริงและ สภาพที่คาดหวัง ในการจัดบริการสุขภาพในโรงเรียน อันประกอบด้วยกิจกรรมการจัด บริการสุขภาพใน 12 ด้าน ได้แก่ การบันทึกสุขภาพ การตรวจสุขภาพนักเรียน การปฐม พยาบาล และการรักษาพยาบาล การจัดโภชนาการในโรงเรียน การป้องกันและควบคุม โรคติดต่อ การชักนำหนักและวัดส่วนสูง การวัดสายตาและทดสอบการได้ยิน การช่วยเหลือ เด็กพิการ โครงการสวัสดิภาพในโรงเรียน การแนะนำสุขภาพ การส่งเสริมสุขภาพจิต การส่งเสริมสุขภาพครู

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นเพิ่มเติม

2. หาความเที่ยงตรง (validity) ของเครื่องมือ โดยนำแบบสอบถามไป ปรึกษาขอคำแนะนำและความเห็นชอบจากผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านสุขภาพศึกษา ทาง การประถมศึกษา และการวิจัย รวมทั้งบุคลากรที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับการบริการสุขภาพในโรงเรียน จำนวน 10 ท่าน ได้ตรวจความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (content validity) และขอคำแนะนำ ที่จะปรับปรุงเครื่องมือให้ถูกต้องและเหมาะสม

3. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (try-out) เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคที่ อาจเกิดขึ้น ซึ่งเป็นแนวทางในการแก้ไขและปรับปรุงแบบสอบถามให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามฉบับทดลองไปใช้กับผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด สำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดนครนายก และจังหวัดชลบุรี ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างใน การวิจัย ตามลำดับขั้นดังนี้

3.1 นำแบบสอบถามฉบับทดลองไปทำการสอบถามกับผู้บริหารโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดนครนายก จำนวน 1 คน เป็นการ ศึกษาหาข้อมูลเบื้องต้นเพื่อดูความชัดเจนของคำสั่งและความเข้าใจในข้อคำถามแต่ละข้อ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

3.2 นำแบบสอบถามฉบับทดลองที่ปรับปรุงครั้งแรกไปทำการสอบถามกับผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครนายก จำนวน 10 คน เพื่อดูความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ และลักษณะของการดำเนินการสอบถาม แล้วนำมาแก้ไขอีกครั้งหนึ่ง

3.3 นำแบบสอบถามฉบับทดลองที่ปรับปรุงเป็นครั้งที่สองไปทำการสอบถามกับผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดนครนายก จำนวน 30 คน นำมาตรวจให้คะแนน และวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกโดยการตัดร้อยละ 25 ของคะแนนสูงและต่ำ แล้วนำมาเปรียบเทียบกันโดยใช้ t -test ตัดเอาข้อที่มีค่า t ตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไปเป็นข้อคำถามในแบบสอบถามฉบับจริง ส่วนข้อคำถามที่มีค่า t ของสภาพที่เป็นจริงหรือสภาพที่คาดหวังต่ำกว่า 1.75 ที่จำเป็นต้องใช้ ก็นำมาปรับปรุงข้อคำถามให้เหมาะสมยิ่งขึ้น แล้วนำไปรวมเป็นข้อคำถามในแบบสอบถามฉบับจริง

3.4 นำแบบสอบถามฉบับจริงไปทำการสอบถามกับผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี จำนวน 60 คน แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้วิธี โคลแอฟฟิเชียล แอลฟา (Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามของสภาพที่เป็นจริงเท่ากับ 0.97 และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามสภาพที่คาดหวังเท่ากับ 0.98

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยมีขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. ทำหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัยไปยังสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ
2. นำหนังสืออนุญาตให้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลในโรงเรียนจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติไปยังสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดที่เป็นประชากรในการวิจัย พร้อมทั้งขอความร่วมมือจากสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดในการแจกแบบสอบถามและเก็บรวบรวมแบบสอบถามกลับคืน

3. ผู้วิจัยไปรับแบบสอบถามกลับคืนจากสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด แต่ละจังหวัดที่เป็นประชากรในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลตั้งแต่วันที่ 15 ธันวาคม 2528 ถึงวันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2529 โดยส่งแบบสอบถามไปทั้งสิ้น 320 ชุด ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาเป็นฉบับที่สมบูรณ์สำหรับใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล จำนวน 317 ชุด คิดเป็นร้อยละ 99.06

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. แบบสอบถามตอนที่ 1 เกี่ยวกับสภาพทั่วไปของโรงเรียนจะนำมาแจกแจงความถี่และคิดเป็นร้อยละ

2. แบบสอบถามตอนที่ 2 เกี่ยวกับการจัดบริการสุขภาพ ดำเนินการดังนี้

2.1 คำนวณหาค่ามัชฌิมเลขคณิต (Mean) ความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับการจัดบริการสุขภาพในโรงเรียนทั้งสภาพที่เป็นอยู่และสภาพที่คาดหวัง ในแต่ละข้อของแบบสอบถาม

2.2 หาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของข้อคำตอบแต่ละข้อเพื่อพิจารณาการกระจายของความคิดเห็นของผู้บริหาร

กำหนดค่าคะแนนจากแบบสอบถาม โดยแบ่งออกเป็น 5 อันดับ ดังนี้

คุณภาพดีมาก เท่ากับ 4 คะแนน

คุณภาพดี เท่ากับ 3 คะแนน

คุณภาพพอใช้ เท่ากับ 2 คะแนน

คุณภาพต่ำ เท่ากับ 1 คะแนน

ไม่มีคุณภาพ เท่ากับ 0 คะแนน

และแปลความหมายของค่ามัชฌิมเลขคณิตตามเกณฑ์ที่แบ่งออกเป็นระดับต่าง ๆ

ดังนี้

3.50 - 4.00 หมายถึง ระดับคุณภาพดีมาก

2.50 - 3.49 หมายถึง ระดับคุณภาพดี

1.50 - 2.49 หมายถึง ระดับคุณภาพพอใช้

0.50 - 1.49 หมายถึง ระดับคุณภาพต่ำ

0.00 - 0.49 หมายถึง ระดับไม่มีคุณภาพ

2.3 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับการจัดบริการสุขภาพ ทั้งสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่คาดหวัง ซึ่งกระทำโดยการทดสอบค่าที (t-test) และ นำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

3. แบบสอบถามตอนที่ 3 เกี่ยวกับข้อเสนอแนะและความคิดเห็นเพิ่มเติมของผู้บริหารโรงเรียนต่อการจัดและดำเนินงานบริการสุขภาพในโรงเรียน ผู้วิจัยใช้วิธีการ รวบรวม แล้วนำมาเรียบเรียงประกอบการอภิปราย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย